

מדינת ישראל
משרד החינוך

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: חורף תשע"ה, 2015
מספר השאלון: 136,001206

תנ"ך

2 יחידות לימוד

על פי תכנית הלימודים החדשה המעודכנת

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים וארבעים וחמש דקות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה חמישה פרקים.
פרק ראשון – ספר בראשית	– (12x2)	– 24 נקודות
פרק שני – היסטוריוגרפיה ונבואה	– (20x2)	– 40 נקודות
פרק שלישי – נושאי החובה	– (6x3)	– 18 נקודות
פרק רביעי – נושאי ההרחבה	– (6x1)	– 6 נקודות
פרק חמישי – קטע נלמד לניתוח ולהבנה	– (4x3)	– 12 נקודות
סה"כ	–	100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום. מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד. (2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתיב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטיטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון — ספר בראשית (24 נקודות)

ענה על שתי השאלות 1-2.

בכל שאלה ענה על סעיף א — חובה (7 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב-ג (5 נקודות).

(לכל שאלה — 12 נקודות)

1. קרא בראשית, א', 20-31.

- כ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָעוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יַעֲוֹף עַל-
 כא הָאָרֶץ עַל-פְּנֵי רִקְיעַ הַשָּׁמַיִם: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הַתַּיִמָּנִים
 הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל-נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמֹשֶׁת אֲשֶׁר שְׂרָעוּ הַמַּיִם
 לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל-עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב:
 כב וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הַמַּיִם בַּיַּמִּים
 כג וְהָעוֹף יָרֵב בָּאָרֶץ: וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם חַמִּישִׁי:
 כד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינֵהּ בַּהֵמָּה וְרֶמֶשׂ
 כה וְחַיֵּיתוֹ-אָרֶץ לְמִינֵהּ וַיְהִי-כֵן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-חַיֵּית הָאָרֶץ לְמִינֵהּ
 וְאֶת-הַבְּהֵמָה לְמִינֵהּ וְאֵת כָּל-רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא
 כו אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ
 זְרָדוֹ בְּדִגְתַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-
 זז הָרֶמֶשׂ הָרֶמֶשׂ עַל-הָאָרֶץ: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
 חב בְּצַלְם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: וַיְבָרֶךְ
 חג אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הָאָרֶץ
 וּכְבֹשׂוּ וּרְדוּ בְּדִגְתַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל-חַיָּה הָרֶמֶשֶׁת
 טט עַל-הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נֹתְתִי לָכֶם אֶת-כָּל-עֵשֶׂב וְזֶרַע
 ל זֶרַע אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ וְאֶת-כָּל-הָעֵץ אֲשֶׁר-בּוֹ פְּרִיעֵץ
 זרַע זֶרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ: וְלִכְל-חַיֵּית הָאָרֶץ וְלִכְל-עוֹף
 חא הַשָּׁמַיִם וְלִכְל רֹמֵשׂ עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת-כָּל-
 לב יֶרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי-כֵן: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה
 וַהֲנֵה-טוֹב מְאֹד וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי:

ענה על סעיף א (חובה).

- א.** בקטע שלפניך יש חזרה על צירופי מילים.
(1) ציין מה מדגישה החזרה על צירוף המילים "וירא אלהים כי טוב".
(2 נקודות)
(2) הבא מן הקטע צירוף מילים חוזר נוסף, והסבר את תפקידו. (5 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

- ב.** קרא פסוקים 20-22 בקטע שלפניך.
יש הטוענים כי המשפט "ויברא אלהים את התנינים הגדלים" מבטא דה־מיתולוגיזציה (שלילת סיפורי ראשית של עמי הסביבה). הסבר טענה זו.
ג. קרא פסוקים 28-30 בקטע שלפניך.
לפי פסוקים 29-30 חלה הגבלה על האדם לעומת מה שהובטח לו לפי פסוק 28.
הסבר קביעה זו. בסס את דבריך על הכתוב.

2. קרא בראשית, ט"ז.

א וְשָׂרִי אִשֶּׁת אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלֵהָ
ב שִׁפְחָה מִצְרַיִת וּשְׁמָהּ הֶגֶר: וַתֹּאמֶר שָׂרִי אֶל-אַבְרָם הִנֵּה-נָא
ג עֲצֹרְנִי הֵן מְלֹדֶת בִּא-נָא אֶל-שִׁפְחָתִי אוּלַי אֲבַנָּה מִמֶּנָּה
ד וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל שָׂרִי: וַתִּלְקַח שָׂרִי וְאִשֶּׁת אַבְרָם אֶת-הֶגֶר
ה הַמִּצְרַיִת שִׁפְחָתָהּ מִקֶּץ עֶשְׂרֵי שָׁנִים לְשֵׁבֶת אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
ו וַתֵּתֶן אֹתָהּ לְאַבְרָם אִישָׁהּ לוֹ לְאִשָּׁה: וַיָּבֵא אֶל-הֶגֶר וַתְּהַר
ז וַתֵּרָא כִּי הִרְתָּה וַתִּקַּל גְּבוּרָתָהּ בְּעֵינֶיהָ: וַתֹּאמֶר שָׂרִי אֶל-
ח אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אֲנֹכִי נָתַתִּי שִׁפְחָתִי בְּחִיקוֹךָ וַתֵּרָא כִּי
ט הִרְתָּה וַאֲקַל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט הֵן בֵּינִי וּבֵינֶיךָ: וַיֹּאמֶר אַבְרָם
י אֶל-שָׂרִי הִנֵּה שִׁפְחָתְךָ בְּיָדְךָ עֲשִׂי-לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וַתַּעֲנֶנּוּ
יא שָׂרִי וַתְּבָרַח מִפְּנֵיהָ: וַיִּמְצְאֶהּ מְלֹאךְ הֵן עַל-עֵינַי הַמַּיִם
יב בַּמִּדְבָּר עַל-הָעֵין בְּדֶרֶךְ שׁוּר: וַיֹּאמֶר הֶגֶר שִׁפְחַת שָׂרִי אִי-
יג מִזֶּה בָּאת וְאֵנָּה תִּלְכִּי וַתֹּאמֶר מִפְּנֵי שָׂרִי גְבוּרָתִי אֲנֹכִי בְּרַחַת:
יד וַיֹּאמֶר לָהּ מְלֹאךְ הֵן שׁוּבִי אֶל-גְּבוּרָתְךָ וְהִתְעַנִּי תַּחַת יָדֶיהָ:
יז וַיֹּאמֶר לָהּ מְלֹאךְ הֵן הֲרַבָּה אֲרַבָּה אֶת-זִרְעֶךָ וְלֹא יִסְפֹּר
יח מִרְבִּי: וַיֹּאמֶר לָהּ מְלֹאךְ הֵן הִנֵּךְ הָרָה וְיִלְדֶת בֵּן וְקָרָאת
יט שְׁמוֹ וְשָׁמְעָאֵל כִּי-שָׁמַע הֵן אֶל-עֲנֶנְךָ: וְהוּא יִהְיֶה פְּרָא
כ אָדָם יָדוֹ כְּכָל וְיָד כָּל בּוֹ וְעַל-פָּנָי כָּל-אָחִיו וְשָׁבַן: וַתִּקְרָא
כא שֵׁם-הֵן הַדְּבָר אֵלֶיהָ אֵתָהּ אֵל רֹאֵי כִּי אָמְרָה הִגַּם הַלֵּם
כב רֹאֵיתִי אַחֲרַי רֹאֵי: עַל-כֵּן קָרָא לְבָאָר לְבָאָר לְחַי רֹאֵי הִנֵּה
כג בֵּין קָרָשׁ וּבֵין בְּרָד: וַתֵּלֶד הֶגֶר לְאַבְרָם בֵּן וַיִּקְרָא אַבְרָם שֵׁם-
כד בְּנוֹ אֲשֶׁר-יָלְדָהּ הֶגֶר וְשָׁמְעָאֵל: וְאַבְרָם בֵּן-שָׁמֹנִים שָׁנָה וְיִשָּׁשׁ
כה שָׁנִים בְּלִדַת-הֶגֶר אֶת-יִשְׁמְעָאֵל לְאַבְרָם:

ענה על סעיף א (חובה).

א. (1) קרא גם **בראשית**, ט"ו, 4-5.

לפי פסוקים אלה, מהי ההבטחה של ה' לאברם? (2 נקודות)

(2) לפי הקטע שלפניך (**בראשית**, ט"ז), מהו הקושי בדרך להגשמת הבטחה זו של ה'?

לאברם, ובמה ההצעה של שרי לאברם מנסה לפתור את הקושי?

בסס את דבריך על הכתוב. (5 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים 3-6 בקטע שלפניך.

(1) על פי פסוקים 3-5, כיצד השפיע הפתרון שתיארת בתת-סעיף א (2) על היחסים בין שרי להגר? בסס את דבריך על הכתוב. (2 נקודות)

(2) האם, לדעתך, תגובת אברם בפסוק 6 על דברי שרי ראויה לשבח או לגנאי?

נמק את דבריך. (3 נקודות)

ג. קרא פסוקים 10-12 בקטע שלפניך.

הבא מפסוקים אלה שני דברים שבהם אלוהים מברך את ישמעאל ואת צאצאיו, והסבר אותם.

פרק שני — היסטוריוגרפיה ונבואה (40 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 3-5.

בכל שאלה שבחרת, ענה על סעיף א — חובה (8 נקודות) ועל שניים מן הסעיפים ב-ד (לכל סעיף — 6 נקודות).
(לכל שאלה — 20 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 3-5.

3. קרא מלכים א, כ"א, 1-19.

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּרַם הַיְהוָה
 לְנִבּוֹת הַיְזוּרְעָאִי אֲשֶׁר בִּיזְרַעְאֵל אֵצֶל הַיַּבֵּל אַחֲאָב מֶלֶךְ
 ב שְׁמֶרוֹן: וַיְדַבֵּר אַחֲאָב אֶל-נִבּוֹת וַיֹּאמֶר וַתִּנְהַלֵּי אֶת-פְּרִמְךָ
 וַיְהִי-לִי לֶגֶן-יָדָק כִּי הוּא קָרוֹב אֵצֶל בֵּיתִי וְאַתְּנָה לְךָ תַּחֲתֵינוּ
 פָּרֶס טוֹב מִמֶּנּוּ אִם טוֹב בְּעֵינֶיךָ אֶתְּנֶה-לְךָ כֶּסֶף מֵחִיר זֶה:
 ג וַיֹּאמֶר נְבוֹת אֶל-אַחֲאָב חֲלִילָה לִי מִיְהוָה מִתַּתִּי אֶת-נַחֲלַת
 ד אֲבֹתַי לְךָ: וַיָּבֵא אַחֲאָב אֶל-בֵּיתוֹ סֵר וְזָעַף עַל-הַדָּבָר אֲשֶׁר-
 דִּבֶּר אֵלָיו נְבוֹת הַיְזוּרְעָאִי וַיֹּאמֶר לֹא-אַתָּן לְךָ אֶת-נַחֲלַת
 אֲבוֹתַי וַיִּשְׁכַּב עַל-מִטָּתוֹ וַיִּסַּב אֶת-פָּנָיו וְלֹא-אָכַל לֶחֶם:
 ה וַתָּבֵא אֵלָיו אִיזָבֵל אִשְׁתּוֹ וַתְּדַבֵּר אֵלָיו מִהֲזֶה רִוּחַךְ סָדָה
 ו וְאֵינְךָ אֹכֵל לֶחֶם: וַיְדַבֵּר אֵלֶיהָ כִּי-אֲדַבֵּר אֶל-נְבוֹת הַיְזוּרְעָאִי
 וְאֹמַר לוֹ תִּנְהַלֵּי אֶת-פְּרִמְךָ בַּכֶּסֶף אוֹ אִם-חֲפִץ אַתָּה אֶתְּנֶה-
 ז לְךָ כָּרֶם תַּחֲתֵינוּ וַיֹּאמֶר לֹא-אַתָּן לְךָ אֶת-פְּרִמִּי: וַתֹּאמֶר אֵלָיו
 אִיזָבֵל אִשְׁתּוֹ אַתָּה עֲתָה תַעֲשֶׂה מְלוּכָה עַל-יִשְׂרָאֵל קוּם
 אֲכַל-לֶחֶם וַיִּטֵּב לְבָבָא אֲנִי אֶתָּן לְךָ אֶת-פָּרֶס נְבוֹת הַיְזוּרְעָאִי:
 ח וַתִּכְתֹּב סְפָרִים בְּשֵׁם אַחֲאָב וַתַּחֲתֶמֶס בַּחֲתָמוֹ וַתִּשְׁלַח הַסְּפָרִים
 אֶל-הַזִּקְנִים וְאֶל-הַחֹרִים אֲשֶׁר בְּעִירוֹ הַיֹּשְׁבִים אֶת-נְבוֹת:
 ט וַתִּכְתֹּב בַּסְּפָרִים לֵאמֹר קְדָאוּ-צוּם וְהִשִּׁיבוּ אֶת-נְבוֹת בְּרֹאשׁ
 י הָעָם: וְהוֹשִׁיבוּ שָׁנִים אָנָּשִׁים בְּנֵי-בְלִיעֵל נִגְדוּ וַיַּעֲדֵהוּ לֵאמֹר
 יא בְּרַכַּת אֱלֹהִים וּמֶלֶךְ וְהוֹצִיאֵהוּ וְסִקְלֵהוּ וַיָּמָת: וַיַּעֲשׂוּ אָנָּשִׁי
 עִירוֹ הַזִּקְנִים וְהַחֹרִים אֲשֶׁר הַיֹּשְׁבִים בְּעִירוֹ כַּאֲשֶׁר שְׁלַחַה
 אֵלֵיהֶם אִיזָבֵל כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בַּסְּפָרִים אֲשֶׁר שְׁלַחַה אֵלֵיהֶם:

סְפָרִים

(שים לב: המשך הקטע בעמוד הבא.)

יב קראו צום והשיבו את-נבות בראש העם: ויבאו שני האנשים
 בני-בליעל וישבו נגדו ויערהו אנשי הפליעל את-נבות נגד
 העם לאמר ברוך נבות אלהים ומלך ויצאהו מחוץ לעיר
 יד ויסקלהו באבנים וימת: וישלחו אל-איזבל לאמר סקל נבות
 ט וימת: ויהי כשמע איזבל כי-סקל נבות וימת ותאמר איזבל
 אל-אחאב קום רש את-כרם ונבות היזרעאלי אשר מאן
 טו לתת-לך בכסף כי אין נבות חי כי-מת: ויהי כשמע אחאב
 כי מת נבות ויקם אחאב לרדת אל-כרם נבות היזרעאלי
 יז לרשתו: ויהי דבר-ה' אל-אליהו התשבי
 יח לאמר: קום רד לקראת אחאב מלך-ישראל אשר בשמרון
 יט הנה ככרם נבות אשר-ירד שם לרשתו: ודברת אליו לאמר
 כה אמר ה' הרצחת וגס-ירשת ודברת אליו לאמר כה
 אמר ה' במקום אשר לקחו הבלבים את-דם נבות ילקו
 הבלבים את-דמך גם-אתה:

ענה על סעיף א (חובה).

- א. (1) הסבר מה ביקש אחאב מנבות. (4 נקודות)
- (2) על פי הקטע, ציין שתיים מן הדמויות שסייעו לאחאב להשיג את מבוקשו. (4 נקודות)
- ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.
- ב. קרא פסוקים 4-7 בקטע שלפניך.
- (1) מהו ההבדל בין התגובה של אחאב על הסירוב של נבות ובין התגובה של איזבל על הסירוב? (2 נקודות)
- (2) קרא גם מלכים א, ט"ז, 31 ואת הקטע מחוק המלך בדברים, י"ז, 18-20. מוצאה של איזבל וחוק המלך עשויים להסביר את ההבדל שצינת בסעיף (1). הסבר קביעה זו. (4 נקודות)
- ג. קרא פסוקים 8-14 בקטע שלפניך.
- (1) בפסוקים אלה המספר מביע בעקיפין ביקורת על הזקנים והחרים בעירו של נבות. בסס קביעה זו על שתי ראיות מפסוקים אלה, והסבר כל ראייה. (4 נקודות)
- (2) האם, לדעתך, הביקורת על הזקנים והחרים מוצדקת? נמק. (2 נקודות)
- ד. (1) קרא גם בראשית, ג', 11-12. הסבר כיצד אדם הראשון מסיר מעליו את האחריות למעשיו. (2 נקודות)
- (2) קרא פסוק 19 בקטע שלפניך. מהו, לדעתך, הצידוק שהיה אחאב יכול להביא לפני ה' ואליהו למעשיו, והאם יש בסיס לצידוק זה? נמק, ובסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

ויתפשו את-המלך ויעלו אתו
 א-ל-מלך בבל רבלתה וידברו אתו משפט: ואת-בני צדקיהו
 שחטו לעיניו ואת-עיני צדקיהו עזר ויאסרוהו בנחשתים
 ח ויבאהו בבל: ובחדש החמישי בשבעה לחדש
 היא שנת תשע-עשרה שנה למלך נבוכדנאצר מלך-בבל
 ט בא נבוזראדן רב-טבחים עבד מלך-בבל ירושלם: וישרף
 את-בית ה' ואת-בית המלך ואת כל-בתי ירושלם ואת-
 י כל-בית גדול שרף באש: ואת-חומת ירושלם סביב נתעו
 יא כל-חיל כשדים אשר רב-טבחים: ואת יתר העם הנשארים
 בעיר ואת-הנפלים אשר נפלו על-המלך בבל ואת יתר
 יב ההמון הגלה נבוזראדן רב-טבחים: ומדלת הארץ השאיר
 יג רב-טבחים לכרמים ולגבים: ואת-עמודי הנחשת אשר
 יד בית-ה' ואת-המכנות ואת-ים הנחשת אשר בבית-ה'
 שברו כשדים וישאו את-נחשתם בבלה: ואת-הפירות
 ואת-היעים ואת-המזמרות ואת-הכפות ואת כל-כלי
 ט הנחשת אשר ישרתו-בם לקחו: ואת-המחתות ואת-
 ט המזרקות אשר זהב זהב ואשר-כסף כסף לקח רב-טבחים:
 העמודים ו שנים הים האחד והמכנות אשר-עשה שלמה
 לבית ה' לא-היה משקל לנחשת כל-הפלים האלה:
 יז שמנה עשרה אמה קומת העמוד האחד וכתרת עליו ו
 נחשת וקומת הכתרת שלש אמה ושבעה ורמנים על-
 הכתרת סביב הכל נחשת וכאלה לעמוד השני על-השבכה:
 ח ויקח רב-טבחים את-שריה כהן הראש ואת-צפניהו כהן
 ט משנה ואת-שלשת שמרי הסף: ומן-העיר לקח סדים אחד
 אשר-הוא פקיד ו על-אנשי המלחמה וחמשה אנשים מדאי
 פני-המלך אשר נמצאו בעיר ואת הספר שר הצבא המצבא
 את-עם הארץ וששים איש מעם הארץ הנמצאים בעיר:
 כ ויקח אתם נבוזראדן רב-טבחים וילך אתם על-מלך בבל
 כא רבלתה: ויך אתם מלך בבל וימיתם ברבלה בארץ חמת
 כב ויגל יהודה מעל אדמתו: והעם הנשאר בארץ יהודה אשר
 השאיר נבוכדנאצר מלך בבל ופקד עליהם את-גדליהו
 בן-אחיקם בן-שפן:

וליוגבים

אמות

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים 9-10, 21-22 בקטע שלפניך.

(1) באיזו שנה (לועזית) אירע החורבן המתואר בפסוקים אלה? (4 נקודות)

(2) מהו הביטוי של החורבן בתחום הדתי, ומהו ביטוי בתחום המדיני?

בסס את דבריך על הכתוב.

(4 נקודות)

ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

ב. קרא פסוקים 6-7 בקטע שלפניך וגם **מלכים ב**, כ"ד, 17-18, 20.

(1) לפי המסופר **במלכים ב**, כ"ד, תאר כיצד עלה צדקיהו לשלטון. (3 נקודות)

(2) על סמך תשובתך לתת-סעיף (1), מה ההסבר האפשרי לעונש החמור והאכזרי

שהטילו הבבלים על צדקיהו? (3 נקודות)

ג. קרא פסוקים 11-12 בקטע שלפניך **ממלכים ב**, כ"ה וגם **ישעיה**, א', 23.

אפשר לטעון שבאירוע החורבן נעשה צדק עם השכבה החברתית בעם שסבלה בזמן

שממלכת יהודה התקיימה.

הסבר טענה זו, ובסס אותה על הכתובים.

ד. קרא פסוקים 13-17 בקטע שלפניך.

(1) הבא מקטע זה שתי דוגמאות לפריטים שנלקחו מבית המקדש, והסבר במה כל אחת

מן הדוגמאות שהבאת מבטאת את כאב האובדן שחש הכותב. (3 נקודות)

(2) קרא גם **עזרא**, א', 7-8, 11.

על פי הפסוקים **מעזרא**, א', מה עלה בגורלם של חלק מן הפריטים המוזכרים

בפסוקים 13-17 בקטע שלפניך? (3 נקודות)

א הדבר אשר־היה
ב אל־ירמיהו מאת ה' לאמר: עמוד בשער בית ה' וקראת
שם את־הדבר הזה ואמרת שמעו דבר־ה' כל־יהודה
ג הבאים בשערים האלה להשתחוות ל־ה' כה־
אמר ה' עבאות אלהי ישראל היטיבו דרכיכם ומעלליכם
ד ואשפנה אתכם במקום הזה: אל־תבטחו לכם אל־דברי
ה שקר לאמר היכל־ה' היכל־ה' המזה: כי אס־
ו היטיב תיטיבו את־דרכיכם ואת־מעלליכם אס־עשו תעשו
משפט בין איש ובין רעהו: גר יתום ואלמנה לא תעשקו ודם
ז נקי אל־תשפכו במקום הזה ואחרי אלהים אחרים לא תלכו
ח לדע לכם: ושכנתי אתכם במקום הזה בארץ אשר נתתי
ט לאבותיכם למן־עולם ועד־עולם: הנה אתם בטחים לכם
על־דברי השקר לבלתי הועיל: הגנב ורצח ונאף והשבוע
לשקר וקטר לבעל והלך אחרי אלהים אחרים אשר לא־
י ידעתם: ובאתם ועמדתם לפני בבית הזה אשר נקרא־שמי
עליו ואמרתם נצלנו למען עשות את כל־התועבת האלה:
כ המערת פרצים היה הבית הזה אשר־נקרא־שמי עליו
כב בעיניכם גם אנכי הנה ראיתי נאם־ה': כי לכו־נא אל־
כג מקומי אשר בשילו אשר שכנתי שמי שם בראשונה וראו
כד את אשר־עשיתי לו מפני רעת עמי ישראל: ועתה יען
עשותכם את־כל־המעשים האלה נאם־ה' ואדבר אליכם
השכם ודבר ולא שמעתם ואקרא אתכם ולא עניתם:
ד ועשיתי לבית ואשר נקרא־שמי עליו אשר אתם בטחים בו
והשלכתי אתכם מעל פני כאשר השלכתי את־כל־אחיכם
ט את כל־זרע אפרים: ואתה אל־תתפלל ובעד־
טז העם הזה ואל־תשא בעדם רנה ותפלה ואל־תפגע־בי
ז כי־אינני שמע אתך: האינך ראה מה המה עשים בערי
ח יהודה ובחצות ירושלים: הבנים מלקטים עצים והאבות
מבערים את־האש והנשים לשות בצק לעשות פוגים
למלכת השמים והסך נסכים לאלהים אחרים למען הכעסני:

ט האתי הם מכעסים נאס-ה הלווא אתם למען בשת
ב פניהם: לכן פה-אמר ואדני ה הנה אפי וחמתי
נתכת אל-המקום הזה על-האדם ועל-הבהמה ועל-עץ
השדה ועל-פרי האדמה ובערה ולא תכבה:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים 3-11 בקטע שלפניך.

- (1) באילו דברי שקר אנשי יהודה בוטחים? הסבר. (4 נקודות)
- (2) לעומת דברי השקר, מה ירמיהו דורש מאנשי יהודה? הסבר, ובסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

ב. קרא פסוקים 9-10 בקטע שלפניך וגם שמות, כ', 1-14.

- (1) הנביא ירמיהו מקשר בין חטאי העם לנאמר בעשרת הדיברות. הסבר קביעה זו, ובסס אותה על שלוש דוגמאות מן הכתובים. (4 נקודות)
 - (2) מה אפשר ללמוד מן הקישור לעשרת הדיברות על חומרת המעשים של העם? (2 נקודות)
- ג. קרא פסוקים 17-19 בקטע שלפניך ואת דברי י' הופמן על פסוק 18:
- האלימות מתוארת כחגיגה משפחתית ולא כפולחן ממלכתי-רשמי. (י' הופמן, ירמיה, מקרא לישראל)

- (1) הסבר דברים אלה על פי פסוקים 17-18. (3 נקודות)
- (2) על פי דברי האל בפסוק 18, מהי המטרה של מעשי המשפחה? על פי פסוק 19, מה תהיה בסופו של דבר התוצאה של מעשים אלה? הסבר. (3 נקודות)

ד. קרא פסוקים 16-20 בקטע שלפניך.

- (1) לפי פסוקים אלה ירמיהו נדרש לוותר על חלק מהותי בתפקידו כנביא. פרט על מה נדרש ירמיהו לוותר. בסס את דבריך על הכתוב. (3 נקודות)
- (2) על פי פסוק 20 בקטע שלפניך, מדוע נדרש ירמיהו לוותר שצינית בתת-סעיף (1)? הסבר, ובסס את דבריך על הכתוב. (3 נקודות)

פרק שלישי — נושאי החובה (18 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 6-9 (לכל שאלה — 6 נקודות).

חוק

6. קרא דברים, ט"ו, 1-6.

א
 מִקֵּץ שִׁבְעֵ-שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה:
 ב וְזֶה דְבַר הַשְּׁמִטָּה שְׁמוּט כָּל-בְּעַל מִשָּׂה יָדוֹ אֲשֶׁר יִשֶׂה בְּרַעְיוֹ
 ג לֹא-יִגֹּשׁ אֶת-רַעְיוֹ וְאֶת-אָחִיו כִּי-קָרָא שְׁמִטָּה לָּהּ: אֶת-
 ד הַנִּכְרִי תִגֹּשׁ וְאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ אֶת-אָחִיךָ תִשְׁמַט יָדְךָ: אִפְסֹ
 ה כִּי לֹא יִהְיֶה-בְּךָ אֲבִיּוֹן כִּי-בָרַךְ יְבָרְכְךָ ה' בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר ה'
 ו אֱלֹהֶיךָ נָתַן-לְךָ נַחְלָה לְרִשְׁתָּהּ: רַק אִם-שָׁמוּעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל
 ז ה' אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
 ח אֲנִכִּי מִצְוֶךָ הַיּוֹם: כִּי-ה' אֱלֹהֶיךָ בָּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּר-לְךָ
 ט וְהַעֲבַטְתָּ גוֹיִם רַבִּים וְאֶתְּהָ לֹא תַעֲבֹט וּמְשַׁלֶּת בְּגוֹיִם רַבִּים
 י וּבְךָ לֹא יִמְשְׁלוּ:

קרא פסוקים 2-3 בקטע שלפניך.

א. מהי הסיבה לציווי לשמוט בשנת שמיטה את החוב של הרע והאח?

בסס את דבריך על הכתוב.

(2 נקודות)

ב. לאור הסיבה שצינת בסעיף א, הסבר את ההיתר לנגוש את הנכרי. (4 נקודות)

חכמה

7. קרא קהלת, א', 12-18.

יב אֲנִי קִהַלְתִּי הַיְיָתִי מֶלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם: וְנָתַתִּי אֶת-
 לְבִי לְדָרוֹשׁ וְלַתּוֹר בַּחֲכָמָה עַל כָּל-אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה תַחַת
 הַשָּׁמַיִם הוּא וְעִנְנֵי רֶעַ נָתַן אֱלֹהִים לְבַנֵּי הָאָדָם לַעֲנוּת בּוֹ:
 יד רָאִיתִי אֶת-כָּל-הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַחַת הַשָּׁמַיִם וְהִנֵּה הַכֹּל
 ט הֶבֶל וְרֵעוּת רוּחַ: מַעֲוֹת לֹא-יֻכָּל לְתַקֵּן וְחֶסְרוֹן לֹא-יֻכָּל
 טו לְהַמְנוֹת: דִּבְרַתִּי אֲנִי עִם-לְבִי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי
 וְהוֹסַפְתִּי חֲכָמָה עַל כָּל-אֲשֶׁר-הָיָה לִפְנֵי עַל-יְרוּשָׁלַם וְלְבִי
 יז רָאָה הַרְבֵּה חֲכָמָה וְדַעַת: וְאֶתְנָה לְבִי לְדַעַת חֲכָמָה וְדַעַת
 יח הַלְלוֹת וְשִׁבְלוֹת יִדְעֵתִי שֶׁגִּסְזָה הוּא רַעֲיוֹן רוּחַ: כִּי בָרַב
 חֲכָמָה רַב-כְּפֶעַם וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מְכָאוֹב:

על פי הקטע שלפניך, מהי המסקנה שהסיק קהלת בנוגע לחכמה, ומה הביא אותו למסקנה זו?

בסס את דבריך על הכתוב.

נביאי אמת ונביאי שקר

8. קרא ירמיה, כ"ג, 25-29.

כה שִׁמְעֵתִי אֶת אֲשֶׁר-אָמְרוּ הַנְּבִאִים
כו הַנְּבִאִים בְּשֵׁמוֹ שֶׁקֶר לֵאמֹר חִלְמֹתַי חִלְמֹתַי: עַד-מָתִי הָיָה
כז בִּלְבַב הַנְּבִאִים נְבִאֵי הַשֶּׁקֶר וְנְבִיאֵי תְרֻמַת לֶבֶס: הַחֹשְׁבִים
לְהַשְׁפִּיחַ אֶת-עַמִּי שְׁמִי בַחֲלוּמָתָם אֲשֶׁר יִסְפְּרוּ אִישׁ לְדַעְהוּ
כח פֶּאֶשֶׁר שָׁכְחוּ אֲבוֹתָם אֶת-שְׁמִי בְּבַעַל: הַנְּבִיא אֲשֶׁר-אָתּוֹ
כט חֲלוֹם יִסְפֵּר חֲלוֹם וְאֲשֶׁר דִּבְרֵי אֱתוֹ יְדַבֵּר דְּבַרֵי אֱמֶת מִהֲ-
לְתַבֵּן אֶת-הַבֵּר נְאֻם-יְהוָה: הֲלוֹא לֵה דְבַרֵי כָאֵשׁ נְאֻם-יְהוָה
וּכְפֹטִישׁ יִפְצֹץ סֶלַע:

הסבר את ההבחנה שירמיהו עושה בין נביא שקר לנביא אמת, באמצעות שני הדימויים שבפסוק 29.

בסס את דבריך על הכתוב.

שיבת ציון

9. קרא ישעיה, מ', 1-11.

א נחמו נחמו עמי יאמר
 ב אלהיכם: דברו על-לב ירושלים וקראו אליה כי מלאה
 צבאה כי נרעה עונה כי לקחה מיד ה' פפלים בכל-
 ג חטאתיה: קול קורא במדבר פנו דרך ה'
 ד ישרו בערבה מסלה לאלהינו: כל-גיא ינשא וכל-הר וגבעה
 ה ישפלו והיה העקב למישור והרכסים לבקעה: ונגלה כבוד
 ו ה' וראו כל-בשר יחדו כי פי ה' דבר: קול
 אמר קרא ואמר מזה אקרא כל-הבשר חציר וכל-חסדו
 ז כציץ השדה: יבש חציר נבל ציץ כי רוח ה' נשבה בו
 ח אכן חציר העם: יבש חציר נבל ציץ ודבר אלהינו יקום
 ט לעולם: על הר-גבה עלי-לך מבשרת ציון
 הרימי בכף קולך מבשרת ירושלים הרימי אל-תיראי
 י אמרי לערי יהודה הנה אלהיכם: הנה אדני ה' בחזק
 יבוא וזרעו משלה לו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו:
 יא כרעה עדרו ירעה בזרעו יקבץ טלאים וביחקו ישא עלות
 ינהל:

הנבואה פותחת במילים: "נחמו נחמו עמי".

ציין שתי בשורות שבאמצעותן הנביא מנחם את העם, והסבר כל בשורה.

פרק רביעי — נושאי ההרחבה (6 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 10-13 (6 נקודות).

חוק

10. קרא דברים, ט"ו, 12-18.

יב
 לך אחיך העברי או העבריה ועבדך שש שנים ובשנה השביעית
 יג תשלחנו חפשי מעמך: וכי תשלחנו חפשי מעמך לא תשלחנו
 יד ריקם: העניק תעניק לו מצאנך ומגורנך ומיקבך אשר ברכך
 טו ה' אלהיך תתן-לו: וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים
 ויפדך ה' אלהיך על-פני אנכי מצוך את-הדבר הזה היום:
 טז והיה כיראמר אליך לא יצא מעמך כי אהבך ואת-ביתך
 יז כירטוב לו עמך: ולקחת את-המרצע ונתתה באזנו ובדלת
 יח והיה לך עבד עולם ואף לאמתך תעשה-כן: לא יקשה בעינך
 בשלחך אתו חפשי מעמך כי משנה שכר שכיר עבדך שש
 שנים וברכך ה' אלהיך בכל אשר תעשה:

קרא את דברי יגאל אלון, שר העבודה דאז, מנאומו בכנסת:

פיצויים לעובד מפוטר הם אולי הזכות הסוציאלית הראשונה שהעובד בארץ הזאת השיג [...]

כהמשך למסורת היהודית העתיקה, שביסודה רעיון ההענקה שבתורה. (דברי הכנסת, כרך 32)

א. אפשר לומר שיגאל אלון שאב את "רעיון ההענקה" מן הקטע שלפניך בדברים.

על מה בקטע זה היה אפשר לבסס את רעיון ההענקה? בסס את דבריך על הכתוב.

(3 נקודות)

ב. על פי פסוק 18, הסבר דרך אחת שבאמצעותה המחוקק מנסה לשכנע את האדון לקיים

את החוק. (3 נקודות)

חכמה

11. קרא קהלת, ג', 18-21.

יח אִמְרָתִי אֲנִי בְּלִבִּי עַל־דְּבַרְתִּי
בְּנֵי הָאָדָם לְבָרֶם הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת שְׁהִסְבְּהֶמָּה הַמָּוָה לָהֶם:
יט כִּי מִקְרָה בְּנֵי־הָאָדָם וּמִקְרָה הַבְּהֵמָה וּמִקְרָה אֶחָד לָהֶם כְּמוֹת
זֶה כֵּן מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לְכֹל וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אֲיִן
כ כִּי הַכֹּל הֶבֶל: הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מְקוֹם אֶחָד הַכֹּל הִיָּה מִן־הָעֶפֶר
כא וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הָעֶפֶר: מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא
לְמַעַלָּה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הֵיִרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לְאַרְצִי:

א. "וימותר האדם מן הבהמה אין" (פסוק 19).

הסבר את המסקנה הזאת של קהלת, וכתוב מה הביא אותו למסקנה זו.

בסס את דבריך על פסוקים 19-20.

(3 נקודות)

ב. האם פסוק 21 בקטע שלפניך מחזק את המסקנה בפסוק 19 או מערער עליה?

נמק את דבריך.

(3 נקודות)

נביאי אמת ונביאי שקר

12. קרא ירמיה, כ"ו, 16-24.

טו ויאמרו השרים וכל העם
 אל־הַפְּהַנִּים ואל־הַנְּבִיאִים אִין־לַאִישׁ הַזֶּה מִשְׁפֹּט־מוֹת כִּי
 טז בַּשֵּׁם הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ דָּבַר אֲלֵינוּ: ויקמו אנשים מזקני הארץ
 טז ויאמרו אל־כָּל־קְהַל הָעָם לֵאמֹר: מיכיה המורשתי היה נבא
 בימי חזקיהו מלך־יהודה ויאמר אל־כָּל־עַם יְהוּדָה לֵאמֹר
 כֹּה־אָמַר הַיְיָ עֲבֹאוֹת עִיּוֹן שָׂדֵה תַחֲרֹשׁ וירושלים עייס
 ט תהיה והר הבית לבמות יער: ההמת המתהו חזקיהו מלך־
 יְהוּדָה וכל־יְהוּדָה הֲלֹא יֵרָא אֶת־הַיְיָ ויחל את־פְּנֵי הַיְיָ
 וינחם הַיְיָ אֶל־הָרְעָה אֲשֶׁר־דָּבַר עֲלֵיהֶם וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים רָעָה
 כ גדולה על־נַפְשׁוֹתֵינוּ: וגם־אִישׁ הִיָּה מִתְּנַבְּא בַּשֵּׁם הַיְיָ
 אֹרִיָּהוּ בֶן־שִׁמְעִיָּהוּ מִקְרִית הַיְעָרִים וינבא על־הַעִיר הַזֹּאת
 טז ועל־הָאָרֶץ הַזֹּאת כָּל דְּבָרֵי יִרְמִיָּהוּ: וישמע המלך יהויקים
 וכל־גְּבוּרָיו וכל־הַשָּׂרִים אֶת־דְּבָרָיו ויבקש המלך המיתו
 כב וישמע אוריהו וירא ויברח ויבא מצרים: וישלח המלך
 יהויקים אנשים מצרים אֶת־אַלְנָתָן בֶּן־עֲכָבוֹר וְאֲנָשִׁים אֲתוֹ
 כג אֶל־מִצְרַיִם: ויוציאו אֶת־אֹרִיָּהוּ מִמִּצְרַיִם ויבאֵהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
 יהויקים ויכהו בַּחֶרֶב וישלך אֶת־נַבְלָתוֹ אֶל־קַבְרֵי בְנֵי הָעָם:
 כד אֲךָ יָד אַחִיקֶס בֶּן־שַׁפָּן הִיתָה אֶת־יִרְמִיָּהוּ לְבִלְתִּי תֵת־אֹתוֹ
 בַּיַּד־הָעָם לְהַמִּיתוֹ:

בקטע זה מובאים מקרים על שני נביאים שניבאו נבואות חורבן, ועל היחס כלפיהם בעקבות

נבואתם: מקרה מיכה המורשתי ומקרה אוריהו בן שמעיהו.

איזה מן המקרים מחזק את דרישת התובעים להרוג את ירמיהו, ואיזה מהם מחזק את המבקשים

להגן עליו? נמק את דבריך.

שיבת ציון

13. קרא איכה, ה', 1-16.

א	זְכֹר ה' מַה־הָיָה לָנוּ הַבַּיִט וּרְאֵה אֶת־חֲרָפְתָנוּ: נַחֲלָתָנוּ
ב	נִהְפַכָּה לְזָרִים בְּתֵינֵנוּ לְנֹכְרִים: יְתוּמִים הָיִינוּ אֵין אָב אִמְתָּנוּ וְאֵין
ג	כְּאֶלְמָנוֹת: מִיָּמֵינוּ בִּכְסֹף שָׁתֵינוּ עֲצִינוּ בְּמַחִיר יָבֵאוּ: עַל
ד	צוּאֲרָנוּ נִרְדַּפְנוּ יִגְעֵנוּ לֹא הוֹנַח־לָנוּ: מִצָּרִים נָתַנוּ יָד אֲשׁוּר וְלֹא
ה	לְשִׁבְעַת לֶחֶם: אֲבִתָּנוּ חָטְאוּ אֵינָם אֲנַחְנוּ עֹנֵתֵיהֶם סָבְלָנוּ: וְאֵינָם וְאֲנַחְנוּ
ו	עֲבָדִים מְשֻׁלוּ בָנוּ פָרַק אֵין מִיָּדָם: בְּנַפְשָׁנוּ נָבִיא לְחַמְנוּ
ז	מִפְּנֵי חֶרֶב הַמַּדְבָּר: עוֹרָנוּ כְּתַנּוּר נִכְמְרוּ מִפְּנֵי זֹלַעְפוֹת
ח	רָעַב: נָשִׁים בְּעִיּוֹן עָנוּ בְּתִלְתַּת בְּעָרֵי יְהוּדָה: שָׂרִים בְּיָדָם
ט	נִתְּלוּ פָּנֵי זָקְנִים לֹא נִהְדָּרוּ: בַּחּוּדִים טָחוּן נָשְׂאוּ וּנְעָרִים
י	בְּעֵין כְּשָׁלוֹ: זָקְנִים מְשַׁעַר שָׁבְתוּ בַּחּוּדִים מְנַגִּינָתָם: שָׁבַת
יא	מְשׁוֹשׁ לִבָּנוּ נִהְפַךְ לְאַבֵּל מְחוּלָנוּ: נִפְּלָה עֲטָרַת רֵאשֵׁנוּ
יב	אוֹיֵנָא לָנוּ כִּי חָטְאֵנוּ:

מול הנטייה להטיל אשמה [...] ישנם [בקטע] פסוקים המלמדים על נטילת אחריות.

(המאמר הדיקטטי על איכה, ה')

הבא מן הקטע שלפניך ראייה לכל אחת משתי דרכי ההתמודדות האלה, והסבר אותה

(סך הכול – שתי ראיות).

פרק חמישי — קטע נלמד לניתוח ולהבנה (12 נקודות)

ענה על שאלה 14 — חובה ועל שתיים מן השאלות 15-17 (לכל שאלה — 4 נקודות).

קרא בראשית, י"ח, 1-21.

א וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלֵי מִמְרָא וְהוּא יָשָׁב פֶּתַח-הָאֵהָל בְּחַם
 ב הַיּוֹם: וַיֵּשָׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא
 ג וַיֵּרָץ לִקְרֹאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה: וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי
 ד אִסְנָא מִצָּאתַי חוץ בְּעֵינֶיךָ אֶל-נָא תַעֲבֹד מֵעַל עֲבָדְךָ: יִקַּח-
 ה נָא מֵעֶטְמִים וּרְחִצּוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעַיִן: וְאִקְחָה
 ו פֶּתַח-לֶחֶם וְסִעְדּוּ לִבְכֶם אַחַר תַּעֲבֹדוּ כִּי-עַל-כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל-
 ז עֲבָדְכֶם וַיֹּאמְרוּ בֵּן תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וַיִּמְהַר אַבְרָהָם
 ח הָאֵהָלָה אֶל-שָׂרָה וַיֹּאמֶר מִהְרֵי שָׁלַשׁ סְאִים קָמַח סֹלֶת לְוִישֵׁי
 ט וְעֵשִׂי עֲגוֹת: וְאֶל-הַבָּקָר רֵץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּרֶךְ רֵךְ וְטוֹב
 י וַיִּתֵּן אֶל-הַנֶּעֱד וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ: וַיִּקַּח חֲמֹאָה וְחֶלֶב וּבֶן-
 יא הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לַפְּנִיָּהִם וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעַיִן
 יב וַיֹּאכְלוּ: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵיךְ שָׂרָה אִשְׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל:
 יג וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה-בֵּן לְשָׂרָה אִשְׁתְּךָ
 יד וְשָׂרָה שָׁמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא אַחֲרָיו: וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים
 טו בָּאִים בְּיָמִים חֲדָל לַהֲיוֹת לְשָׂרָה אִרְחַ כְּנָשִׁים: וַתִּצְחַק שָׂרָה
 טז בַּקִּרְבָּה לֵאמֹר אַחֲרַי בִּלְתִּי הֵיטֵה-לִּי עֲדָנָה וְאֲדֹנָי זָקֵן: וַיֹּאמֶר
 טז ה' אֶל-אַבְרָהָם לָמָּה זֶה צִחַקָה שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵין אִמְנָם
 טז אֵלֶּךָ וְאֲנִי זְקֵנָתִי: הִיפְלֵא מִה' דְּבַר לְמוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ
 טז כְּעֵת חַיָּה וְלְשָׂרָה בֵּן: וַתִּכְחַשׁ שָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא צִחַקְתִּי כִּי
 טז יֵרָאָה וַיֹּאמֶר וְלֹא כִּי צִחַקְתָּ: וַיִּקְמוּ מִשֵּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקֹפוּ
 טז עַל-פְּנֵי סֹדֶם וְאַבְרָהָם הֵלֵךְ עִמָּם לְשִׁלְחָם: וְה' אָמַר הַמִּכְסָּה
 טז אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה: וְאַבְרָהָם הָיוּ יְהִיָּה לְגֹזֵל גְּדוֹל
 טז וְעַצִּים וְנִבְרָכוּ-בּו כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: כִּי יִדְעֲתִיו לְמַעַן אֲשֶׁר
 טז יַעֲזֶה אֶת-בָּנָיו וְאֶת-בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרֹךְ ה'. לַעֲשׂוֹת
 טז צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הִבִּיא ה' עַל-אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר-
 טז דִּבַּר עָלָיו: וַיֹּאמֶר ה' זַעֲקַת סֹדֶם וְעַמּוּדָה כִּי-רָבָה וְחַטָּאתָם
 טז כִּי כִבְדָה מְאֹד: אֲרֹדְהָ-נָא וְאַרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי
 טז עֲשׂוּן-כֹּלָה וְאִסְלָא אֶרְעָה:

ענה על שאלה 14 (חובה).

14. הבא מן הקטע שתי דוגמאות המראות כי אברהם הוא מארח למופת.

ענה על שתיים מן השאלות 15-17.

15. האורחים שהגיעו לאברהם נשאו שתי בשורות.

הסבר את שתייהן. בסס את דבריך על הכתוב.

16. קרא פסוק 19 בקטע שלפניך וגם ירמיה, ז', 6-9, 13-15.

בפסוק 19 בא לידי ביטוי הייעוד של אברהם. ייעוד זה עתיד להתממש בצאצאיו.

על פי הפסוקים מירמיה, צאצאי אברהם לא מימשו ייעוד זה.

הסבר במה, וכתוב מה היה דינם בשל כך.

17. בהמשך המסופר בפרק י"ח בבראשית, ה' מכלה את סדם ועמורה על כל תושביהן בשל החטאים

הכבדים של התושבים.

ציין דוגמה נוספת מספר בראשית של עונש כליה שבו ה' מעניש ציבור שלם בשל חטאיו.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך